

Συνέδριο Infocom Green – Αθήνα 17.5.2012

Οι τηλεπικοινωνίες καταλύτης για την ανάπτυξη

Δρ. Λεωνίδας Ι. Κανέλλος
Πρόεδρος ΕΕΤΤ, Πρόεδρος BEREC 2013

Κυρίες και κύριοι,

Η σημερινή ομιλία μου θα επικεντρωθεί στη σημασία των τηλεπικοινωνιών ως δυναμικού εργαλείου εξόδου από την κρίση και στο ρόλο της ΕΕΤΤ προς μια εθνική αναπτυξιακή προοπτική.

Ειδικότερα, θα καταθέσουμε την άποψή μας για πως θα μπορέσουμε να μετατρέψουμε την κρίση σε ευκαιρία, αξιοποιώντας τις δυνατότητες της διαδικτυωμένης οικονομίας για μία βιώσιμη ανάπτυξη, με σεβασμό στο περιβάλλον και με επωφελή χρήση των ενεργειακών πόρων.

Κεντρικός άξονας της Ευρωπαϊκής στρατηγικής, όπως αποτυπώνεται στο Ψηφιακό Θεματολόγιο 2020, είναι η παραδοχή ότι οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών αποτελούν καταλύτη οικονομικής ανάπτυξης.

Πληθώρα στοιχείων και διεθνών μελετών, βασισμένες σε μακροοικονομική προσέγγιση και στατιστική ανάλυση, τεκμηριώνουν τη σχέση μεταξύ αύξησης της ευρυζωνικής διείσδυσης και της ταχύτητας πρόσβασης στο διαδίκτυο με τη συνολική βελτίωση της παραγωγικότητας. Πρόσφατη έρευνα σε 33 χώρες του ΟΟΣΑ (Arthur Little, 2012) καταλήγει ότι ο διπλασιασμός της ταχύτητας των ευρυζωνικών συνδέσεων αυξάνει κατά 0,3% το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν. Άλλες μελέτες (McKinsey & Co - 2011) εκτιμούν ότι αύξηση της τάξης του 10% στην ευρυζωνική διείσδυση οδηγεί σε αύξηση του ΑΕΠ μιας χώρας κατά 0,9% έως 1,5%.

Εκτός από τη βελτίωση των οικονομικών δεικτών, οι επενδύσεις σε υποδομές υψηλών ταχυτήτων στην Ευρώπη αναμένεται ότι θα τονώσουν σημαντικά την απασχόληση. Παραδείγματος χάριν, στη Γαλλία, η εγκατάσταση και η εκμετάλλευση δικτύων οπτικών ινών

υπολογίζεται ότι θα δημιουργήσει περίπου 360.000 νέες θέσεις εργασίας σε ορίζοντα δεκαετίας, επιφέροντας πολλαπλασιαστικά οφέλη ύψους 20 δις ευρώ για τη γαλλική οικονομία. Για την Ελλάδα, εκτιμάται (Μελέτη Connected Greece, Boston Consulting Group 2012) ότι το διαδίκτυο συνεισέφερε 2,7 δις Ευρώ στην εθνική οικονομία, ήτοι 1,2 του ΑΕΠ το 2010, αν και η χώρα μας έχει αρνητικό on line ισοζύγιο, αφού εισάγει με τη χρήση του διαδικτύου περισσότερα προϊόντα και υπηρεσίες από ότι εξάγει.

Η ανάγκη για μια εθνική ευρυζωνική στρατηγική

Με δεδομένη τη δυναμική της δικτυακής οικονομίας, και ανεξάρτητα από επιμέρους διαφορές στις προβλέψεις μελετών ή στατιστικών, πρέπει να καταστεί σαφές και στην Ελλάδα ότι ο δρόμος της ανάκαμψης είναι σε μεγάλο βαθμό ψηφιακός. Την πραγματικότητα αυτή οφείλουμε να αναγνωρίσουμε όλοι και να την υποστηρίξουμε άμεσα με μία εθνική ευρυζωνική στρατηγική. Η στρατηγική για την ψηφιακή ανάκαμψη πρέπει να στηριχθεί, κατά τη γνώμη μας, σε δύο άξονες, που είναι πρώτον, οι προηγμένες ευρυζωνικές υποδομές και δεύτερον, οι καινοτόμες ψηφιακές υπηρεσίες.

Ο ρόλος των ψηφιακών υποδομών

Σε ότι αφορά τις υποδομές, υπάρχει επιτακτική ανάγκη επιτάχυνσης των επενδύσεων σε σταθερά και κινητά δίκτυα πρόσβασης υψηλών ταχυτήτων, από 30 έως 100 Mbps, και διάθεσης αυτών σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο τμήμα του ελληνικού πληθυσμού.

Για να έχουμε όμως στόχους ρεαλιστικούς και μετρήσιμους επιβάλλεται να αναλογιστούμε που βρισκόμαστε σήμερα, που θέλουμε να είμαστε τα επόμενα χρόνια και με ποιό τρόπο θα επιταχύνουμε τη διαδικασία σύγκλισης με την υπόλοιπη Ευρώπη.

Σε ότι αφορά λοιπόν τα σημερινά δεδομένα, η ευρυζωνική διείσδυση, υπολογιζόμενη σε γραμμές ανά κάτοικο, ανερχόταν στην Ελλάδα, βάσει επίσημων στοιχείων, σε ποσοστό 21,8% στα τέλη του 2011. Ποσοστό 63% των Ελλήνων έχουν κινητή πρόσβαση στο διαδίκτυο, ενώ 45% των

νοικοκυριών και 80% των επιχειρήσεων διαθέτουν ευρυζωνική πρόσβαση. Η μέση ταχύτητα πρόσβασης στο ίντερνετ ανέρχεται σε 3.8 Mbps, παραμένει όμως σημαντικά κατώτερη από χώρες όπως η Ρουμανία με μέση ταχύτητα πρόσβασης 6.8 Mbps (Μελέτη Akamai - 2012) και κατώτερη από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Αν ο στόχος μας είναι η ευρεία εξάπλωση των ευρυζωνικών υποδομών σε όλους, η αντικειμενική δυσκολία επίτευξής του είναι μεγάλη, όχι μόνο εξαιτίας του δυσμενούς οικονομικού κλίματος, αλλά κυρίως λόγω του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού μεγάλου μέρους των συμπατριωτών μας. Είναι ενδεικτικό ότι σύμφωνα με επίσημες στατιστικές της Eurostat για το 2011, ποσοστό 45% των Ελλήνων δεν έχει χρησιμοποιήσει ποτέ μέχρι σήμερα το διαδίκτυο, λόγω έλλειψης εξοικείωσης με την τεχνολογία.

Συνεπώς, αναγκαία αλλά όχι ικανή συνθήκη, όπως θα εξηγήσουμε στη συνέχεια, για να γίνει η καθολική ευρυζωνική πρόσβαση κοινωνικό αγαθό, ανάλογη με το δικαίωμα του πολίτη για πρόσβαση σε νερό ή ηλεκτρισμό, όπως για παράδειγμα αναγνωρίζεται στη Φιλανδία, είναι η καταπολέμηση της τεχνοφοβίας και του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού.

Μόνο με τη συστηματική εκπαίδευση και εξοικείωση του πληθυσμού, όλων των επαγγελματιών και ηλικιών, με το ψηφιακό περιβάλλον, οι ΤΠΕ θα καθιερωθούν στη συνείδηση του κοινωνικού συνόλου ως δυναμικά εργαλεία πρόσβασης στη γνώση, καθώς και ως μέσα κοινωνικής ενσωμάτωσης και διαδραστικής επικοινωνίας.

Δεύτερο βήμα που θα τονώσει τη χρήση των δικτύων, σε μακροοικονομικό επίπεδο, είναι η ενσωμάτωση της ψηφιακής τεχνολογίας στη λειτουργία κράτους και επιχειρήσεων. Η ψηφιοποίηση της πληροφορίας θα διευκολύνει την αμεσότητα στην επικοινωνία, την πάταξη της γραφειοκρατίας, τη μείωση του όγκου των διακινουμένων εγγράφων, την αποτελεσματική διαχείριση των μεταφορών, του τουρισμού, της εφοδιαστικής αλυσίδας και της ενέργειας, συμβάλλοντας έτσι σε λιγότερες εκπομπές αερίων και στην «πράσινη επιχειρηματικότητα».

Εργαλεία ανάπτυξης νέων δικτύων

Για να γίνει όμως το όραμα πράξη, δεν αρκούν μόνο οι καλές προθέσεις ούτε οι μεγαλόστομες ρηματικές διακηρύξεις. Όπως έχει εύστοχα γραφεί «οι θορυβώδεις λέξεις καταβαραθρώνονται πανηγυρικά στο τίποτα. Η κατάλληλη λέξη, έστω και διακριτικά ειπωμένη, θα φέρει φως στον κόσμο».

Συνεπώς, για να υπάρξει αποτέλεσμα, απαιτείται πολιτική δέσμευση, μακρόπνοο σχέδιο, διαρκής προσανατολισμός στο στόχο και συντονισμένες υποστηρικτικές δράσεις, που δεν θα επηρεάζονται από αλλαγές προσώπων ή κυβερνήσεων.

Κεντρικό ρόλο για την επιτυχία κάθε αναπτυξιακής προσπάθειας διαδραματίζει πρωτίστως η ύπαρξη κατάλληλων εργαλείων χρηματοδότησης. Εκτός από την άρση της εθνικής συμμετοχής στα έργα του ΕΣΠΑ, αξίζει να αναφερθεί ότι στο διάστημα 2014 - 2020 θα υπάρχουν διαθέσιμα ευρωπαϊκά κονδύλια ύψους 9,2 δις Ευρώ από την πρωτοβουλία «Connecting Europe». Μεγάλο μέρος αυτών, ύψους 6,4 δις Ευρώ, έχει αποφασιστεί να διατεθεί για την ενίσχυση των επενδύσεων σε ευρυζωνικά δίκτυα υπερ-υψηλών ταχυτήτων, υπό μορφή επιδοτήσεων και εγγυημένων δανείων προς κάθε επιλέξιμο φορέα που θα υπαχθεί στο πρόγραμμα, ενώ το υπόλοιπο θα διατεθεί για παραγωγή πανευρωπαϊκών ψηφιακών υπηρεσιών περιεχομένου. |

Για την επωφελή διάθεση των υπαρχόντων επενδυτικών πόρων, και τη διασπορά του επιχειρηματικού κινδύνου, απαιτείται ακόμα να μειωθεί δραστικά το κόστος ανάπτυξης νέων δικτύων, σταθερών (VDSL, FTTH...) και κινητών (4G, LTE...). Η μείωση αυτή μπορεί να προκύψει μέσω της συνεπένδυσης, της συνεγκατάστασης εξοπλισμού και της κοινής χρήσης υποδομών (φρεατίων, πυλώνων, σταθμών βάσης κλπ) μεταξύ παρόχων. Τα οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη της όλης διαδικασίας είναι προφανή, ήτοι λιγότερα σκαψίματα στους δρόμους, λιγότεροι εγκατεστημένοι ιστοί και πυλώνες, μικρότερη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για την τροφοδοσία τους, χαμηλότερο ενεργειακό αποτύπωμα κλπ.

Στο παρόν δυσμενές οικονομικό περιβάλλον, αν οι πάροχοι θέλουν να επιβιώσουν και να αναπτυχθούν θα χρειαστεί να συνεργασθούν στην ανάπτυξη νέων δικτύων ανοικτής πρόσβασης σε όλους και να παραμείνουν ανταγωνιστές σε επίπεδο διαφοροποιημένης προσφοράς καινοτόμων υπηρεσιών μέσα από αυτά. Στο πλαίσιο αυτό, καθίσταται

νευραλγικός ο ρόλος της Ανεξάρτητης Αρχής μας ως εγγυήτριας της διαφάνειας και του υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά.

Επιπρόσθετα, εκτός από συνεργασίες μεταξύ παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, θα απαιτηθούν συνέργειες των παρόχων με τρίτους διαχειριστές υποδομών, όπως εταιρίες διαχείρισης φυσικού αερίου, ενέργειας ή ύδρευσης, καθώς και με το κράτος, μέσω συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Με δεδομένη την αντικειμενική δυσκολία διάθεσης εθνικών πόρων, ο δημόσιος τομέας στην Ελλάδα θα μπορούσε να εγγυάται στους παρόχους, αντί χρημάτων, διευκολύνσεις εγκατάστασης νέων δικτύων, όπως απαλλαγή από δικαιώματα διέλευσης, απλοποίηση διοικητικών διαδικασιών, ταχεία έκδοση πολεοδομικών και περιβαλλοντικών εγκρίσεων και ούτω καθεξής.

Πέραν των προαναφερομένων δράσεων, είναι σημαντικό να υποστηριχθούν εξωστρεφή και ευέλικτα επιχειρηματικά και επενδυτικά σχήματα, όπως κοιτίδες επιχειρηματικότητας (clusters) με συμμετοχή τραπεζών, κατασκευαστών εξοπλισμού, εταιριών ανάπτυξης λογισμικού και εφαρμογών. Από αυτές τις συνέργειες θα γεννηθεί μια κουλτούρα «καινοτομίας», θα αναδυθούν νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες και θα αναδειχθούν νέες επιχειρήσεις. Αξιοποιώντας το ανθρώπινο κεφάλαιο που διαθέτει η χώρα μας, την παραδοσιακή ελληνική εφευρετικότητα, οι νέοι επιχειρηματίες της ψηφιακής εποχής θα μετουσιώσουν τις καινοτόμες ιδέες σε υπηρεσίες, προς διάθεση όχι μόνο στην εγχώρια αλλά κυρίως στην παγκόσμια αγορά.

Σύγκλιση τεχνολογιών και επιχειρηματικών μοντέλων

Η καταλληλότερη λύση για τη διάδοση της ευρυζωνικότητας στη χώρα μας, εκτιμούμε ότι θα στηριχθεί σε συνδυασμό επιχειρηματικών και τεχνολογικών μοντέλων, με στόχο την προσαρμογή των προσφερομένων λύσεων στις ανάγκες του χρήστη, παρούσες και μελλοντικές.

Μεταξύ των υποδομών που θα υποστηρίξουν τη νέα επιχειρηματικότητα στη χώρα μας, συγκαταλέγονται τα δίκτυα οπτικών ινών μέχρι το σπίτι (FTTH), το κτίριο (FTTB) ή τη γειτονιά (FTTC), με κριτήριο την πυκνότητα και τη διασπορά του πληθυσμού στα αστικά κέντρα και στην περιφέρεια. Τα σταθερά δίκτυα θα συνδυαστούν κατά περίπτωση με

τεχνολογίες ασύρματης, κινητής και δορυφορικής ευρυζωνικότητας, στις περιπτώσεις όπου η ανάπτυξη δικτύων οπτικών ινών κρίνεται ως οικονομικά ασύμφορη.

Μία καινοτόμος πρότασή μας για την ταχεία εξάπλωση της σταθερής ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα, είναι η υποχρεωτική οπτική δικτύωση όλων των υποδομών (οδικών, σιδηροδρομικών, ενεργειακών αγωγών κλπ) που κατασκευάζονται ή επισκευάζονται στη χώρα.

Το μέτρο αυτό που θα συμπληρώσει το δίκτυο κορμού πρέπει να συνδυαστεί με τη δημιουργία «δικτυωμένων οικισμών», όπως γίνεται σε άλλες χώρες (π.χ. Σουηδία) που θα αποτελέσουν το δίκτυο πρόσβασης. Για το σκοπό αυτό, θα μπορούσε να γίνει η ένταξη της μελέτης ινο-οπτικής καλωδίωσης στα απαραίτητα δικαιολογητικά για την έκδοση της άδειας κάθε νέας οικοδομής που κατασκευάζεται, όπως ισχύει σήμερα για την ηλεκτρική και υδραυλική εγκατάσταση και το πιστοποιητικό ενεργειακής κατανάλωσης.

Με τον τρόπο αυτό θα δημιουργηθούν σταδιακά “ψηφιακά ώριμα” κτίρια (FTTH ready) που θα συνδεθούν εύκολα με τα ευρυζωνικά δίκτυα που θα κατασκευαστούν, όπως συμβαίνει με τα λοιπά δίκτυα ύδρευσης ή αποχέτευσης, επιτρέποντας την άμεση διάθεση στους κατοίκους υπηρεσιών υψηλής ποιότητας.

Η σημασία των υπηρεσιών περιεχομένου

Ενόψει της βαθμιαίας μετάβασης σε ένα περιβάλλον εφαρμογών πάνω από ένα κοινό δίκτυο που βασίζεται στο πρωτόκολλο IP, κυρίαρχο παράγοντα επιτυχίας της ψηφιακής ανάκαμψης αποτελούν, εκτός από τις υποδομές υψηλών ταχυτήτων, οι προηγμένες υπηρεσίες και εφαρμογές.

Κοινή παράμετρος της χρήσης των δικτύων, υπό καθεστώς σύγκλισης, είναι ότι οι χρήστες δεν ενδιαφέρονται για την τεχνολογία αυτή καθεαυτή, αλλά για τις υπηρεσίες που αυτή υποστηρίζει και τα απτά οφέλη που επιφέρει.

Ενεργώντας με διορατικότητα, οι πάροχοι είναι μεν απαραίτητο να κάνουν έρευνες αγοράς, ώστε να καταγράψουν τις τάσεις της, αλλά κυρίως χρειάζεται να καινοτομήσουν, να προβλέψουν και να επινοήσουν τις μελλοντικές υπηρεσίες, συχνά δε πριν από τους ίδιους τους χρήστες. Όπως χαρακτηριστικά έλεγε ο ιδρυτής της Apple, «αν περιμένω από τους καταναλωτές να μου πουν τι προϊόντα θέλουν, μέχρι να τα κατασκευάσω είναι πιθανό αυτοί να θέλουν κάτι άλλο».

Μεταξύ των προηγμένων εφαρμογών, που η χρήση τους πρέπει να κατοχυρωθεί και νομοθετικά, συμπεριλαμβάνεται η τηλε-εργασία (ώστε να μπορεί κάποιος να εργάζεται στο εξωτερικό χωρίς να χρειαστεί να φύγει από την Ελλάδα), οι χρηματο-οικονομικές υπηρεσίες, το ηλεκτρονικό εμπόριο, η ηλεκτρονική τιμολόγηση, οι ηλεκτρονικές προμήθειες κλπ. Υποστηρικτικά μέτρα όπως η τηλεδιάσκεψη σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, η ψηφιακή διακίνηση βεβαιώσεων ή πιστοποιητικών μεταξύ υπηρεσιών θα μειώσουν τη γραφειοκρατία προσθέτοντας μια οικολογική διάσταση στη σχέση κράτους - πολίτη.

Εκτός από τις χρηστικές υπηρεσίες, σημαντικό ρόλο για την εξοικείωση των χρηστών διαδραματίζουν και οι ψυχαγωγικές υπηρεσίες επικοινωνίας, και περιεχομένου (διαδικτυακή τηλεόραση, μουσική, video υψηλής ευκρίνειας...) καθώς και τα κοινωνικά δίκτυα.

Η εξάπλωση των ασύρματα διασυνδεδεμένων συσκευών (προσωπικοί υπολογιστές, smart phones, ταμπλέτες κλπ), θα συνεισφέρει στο στόχο «ευρυζωνικότητα παντού», που αποτελεί πυλώνα μιας δικτυωμένης οικονομίας και κοινωνίας, συντελώντας στην τόνωση της ζήτησης ψηφιακών υπηρεσιών.

Ο ρόλος των «έξυπνων» συσκευών

Στην ίδια κατεύθυνση, το «Διαδίκτυο των Πραγμάτων» θα οδηγήσει στη σταδιακή εγκατάσταση αισθητήρων σε αντικείμενα, όπως αυτοκίνητα, παιδικά παιχνίδια, οικιακές ηλεκτρικές συσκευές, καταναλωτικά προϊόντα (είναι γνωστή η πρωτοβουλία της βιομηχανίας για “50 Δισεκατομμύρια διασυνδεδεμένες συσκευές”). Αν και σήμερα σε εμβρυακό στάδιο, η τάση αυτή αναμένεται να διευρυνθεί σε ορίζοντα δεκαετίας ανοίγοντας νέες επιχειρηματικές δυνατότητες για παροχή πληθώρας πρωτοποριακών υπηρεσιών στους καταναλωτές μέσα από πολλαπλά δίκτυα.

Μεταξύ των νέων υπηρεσιών αυτών, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι «πράσινες» λειτουργίες, όπως η εξ αποστάσεως διαχείριση των λειτουργιών του σπιτιού από το κινητό του χρήστη (ρύθμιση ενέργειας, θερμοκρασίας, συστήματα συναγερμού...), η παροχή σε πραγματικό χρόνο πληροφοριών για την κυκλοφορία στους οδηγούς οχημάτων (π.χ. ηλεκτρονική πλοήγηση, σταθμοί ανεφοδιασμού και on line σύγκριση τιμών καυσίμων), η ψηφιακή παρακολούθηση της κίνησης των επιστολών και δεμάτων από τις ταχυδρομικές εταιρίες ή ο εντοπισμός χαμένων αντικειμένων. Ακόμα, αναμένεται να επεκταθεί η διενέργεια πληρωμών μέσω «έξυπνου» κινητού τηλεφώνου που μετατρέπεται σταδιακά σε ηλεκτρονικό πορτοφόλι (near field communications).

Τελώντας πλέον σε μόνιμη σύνδεση με τα δίκτυα, τα καταναλωτικά προϊόντα θα γίνουν «έξυπνα», π.χ. μέσω μικρο-κάμερας ενσωματωμένης στα παιχνίδια οι γονείς θα μπορούν να επιβλέπουν εξ αποστάσεως τα ανήλικα παιδιά τους, αισθητήρες ενσωματωμένοι στα ρούχα θα ειδοποιούν το γιατρό για τυχόν αιφνίδια επιδείνωση της υγείας των ασθενών, οι ηλεκτρικές συσκευές, όπως τα ψυγεία θα στέλνουν SMS στον κάτοχό τους που θα τον ειδοποιούν για ανάγκες αγορών προϊόντων που έχουν εξαντληθεί κλπ.

Στο μέτρο που οι έξυπνες αυτές συσκευές επιτρέπουν την εξ αποστάσεως διενέργεια πληθώρας λειτουργιών, το μεγάλο ζητούμενο είναι η εξασφάλιση συνθηκών προστασίας ιδιωτικότητας, ασφάλειας και εμπιστοσύνης και η ευαισθητοποίηση του κοινού σε πολιτικές ορθής χρήσης.

Παράλληλα, η ασύρματη διασύνδεση συσκευών θα αυξήσει θεαματικά τη ζήτηση για συχνότητες, καθιστώντας αναγκαία την βέλτιστη χρήση του φάσματος συχνοτήτων, ως σπάνιου εθνικού πόρου, για τη μεταφορά ψηφιακών δεδομένων που είναι ανάγκη να διακινούνται απρόσκοπτα μέσω διαφορετικών δικτύων, με στόχο την διαρκή διασύνδεση των χρηστών που βρίσκονται σε κίνηση ανά τον κόσμο.

Σημαντική ώθηση στη ζήτηση ψηφιακών υπηρεσιών θα δώσουν ακόμη, εκτός από το κράτος και τις επιχειρήσεις, οι ίδιοι οι πολίτες - καταναλωτές. Σήμερα, τα κοινωνικά δίκτυα, τα ιστολόγια και η ηλεκτρονική ενημέρωση επιτρέπουν στο χρήστη να αναλάβει ενεργό ρόλο στην επικοινωνιακή αλυσίδα.

Η νέα τεχνολογία απελευθερώνει τον πολίτη και τον καθιστά από απλό, παθητικό καταναλωτή διαφημίσεων και υπηρεσιών περιεχομένου, σε ενεργό παραγωγό ειδήσεων, εικόνων, σχολίων, που τον τοποθετούν στο προσκήνιο των νέων διαδραστικών μορφών επικοινωνίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η ολοένα αυξανόμενη τάση για αξιοποίηση του διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων ως εργαλείων αμφίδρομης πολιτικής επικοινωνίας.

Ο αναπτυξιακός ρόλος της ΕΕΤΤ

Στο νέο τεχνολογικό οικοσύστημα που διαμορφώνεται, η ΕΕΤΤ συμβάλλει καθοριστικά στην αναπτυξιακή προοπτική της χώρας μας στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, διαχειρίζεται επωφελώς σπάνιους εθνικούς πόρους ενώ αποδίδει κατ' έτος και διαχρονικά σημαντικά έσοδα στον κρατικό προϋπολογισμό.

Πρόσφατο παράδειγμα αναπτυξιακής δράσης της Ανεξάρτητης Αρχής αποτελεί η επιτυχής δημοπρασία του φάσματος κινητής τηλεφωνίας.

Μέσω αυτής δώσαμε επενδυτικό ορίζοντα 15ετίας στα κινητά δίκτυα, εξισώσαμε τη λήξη των δικαιωμάτων χρήσης σε κοινή ημερομηνία για όλους το έτος 2027, παρέχοντας την ευκαιρία για να αξιοποιηθεί η κινητή ευρυζωνικότητα με στόχο τη γεφύρωση του «ψηφιακού χάσματος» μεταξύ κέντρου και περιφέρειας. Το αισιόδοξο αυτό μήνυμα επωφελούς αξιοποίησης σπάνιων πόρων αναγνωρίστηκε από τη διεθνή επενδυτική κοινότητα, ενώ τη ρυθμιστική τεχνογνωσία της ΕΕΤΤ ζήτησαν και άλλες χώρες, εντός και εκτός Ευρώπης (Ρουμανία, Κένυα, Ινδία).

Για την ευχερέστερη απόσβεση των φασματικών επενδύσεων και υιοθετώντας έμπρακτα μια αναπτυξιακή λογική προς όφελος της αγοράς, προτείνουμε και προωθούμε το σύστημα ηλεκτρονικής αδειοδότησης κεραιών (ΣΗΛΥΑ). Το σύστημα αυτό, που ετοιμάζουμε στην ΕΕΤΤ με ίδια μέσα και εξοικονομώντας πολύτιμους δημόσιους πόρους, αναμένεται να συμβάλλει, με την προϋπόθεση της ανταπόκρισης και των λοιπών συναρμόδιων φορέων, (περιφέρειες, δήμοι, αρχαιολογική υπηρεσία κλπ) στην επίλυση του χρόνιου προβλήματος της αδειοδότησης των σταθμών βάσης κινητής τηλεφωνίας.

Ακολουθώντας τις επιταγές του Ευρωπαϊκού Πλαισίου, δρομολογήσαμε τη δραστική μείωση των χονδρικών τελών τερματισμού κλήσεων στα

κινητά δίκτυα από 4.95 Ευρώ σήμερα σε 1.03 Ευρώ, ήτοι μείωση περίπου 75%, μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους. Με τον τρόπο αυτό ευελπιστούμε ότι οι πάροχοι θα περάσουν τουλάχιστον μέρος από τις μειώσεις αυτές, στον τελικό καταναλωτή που δοκιμάζεται σκληρά από την οικονομική κρίση.

Επιπλέον, με τις πρωτοβουλίες μας για τη δημοσίευση στην ιστοσελίδα μας Δεικτών Ποιότητας σταθερών και κινητών υπηρεσιών, σε συνδυασμό με τη δημιουργία «Παρατηρητηρίου Τιμών προϊόντων ηλεκτρονικών επικοινωνιών», δράση που έχουμε σχεδιάσει και θα θέσουμε σε διαβούλευση την επόμενη εβδομάδα, και με τη χρήση του κόμβου μέτρησης ταχύτητας ευρυζωνικών συνδέσεων (KOMEX), υποστηρίζουμε διαρκώς τον καταναλωτή στην επιλογή της υπηρεσίας που ταιριάζει πραγματικά στις ανάγκες του, με κριτήρια ποιότητας, διαθεσιμότητας και τιμής.

Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα επιτυχούς παρέμβασης της ΕΕΤΤ αποτελούν ακόμα τα δίκτυα πρόσβασης νέας γενιάς. Στον τομέα αυτό, ρυθμίσαμε, όπως είχαμε εξαγγείλει, τους τεχνικούς και οικονομικούς όρους παροχής του VDSL, οι επωφελείς συνέπειες της οποίας θα φανούν τους επόμενους μήνες, όταν θα αρχίσει η εμπορική διάθεσή του στην αγορά.

Η παροχή των σχετικών υπηρεσιών θα γίνεται με όρους κοστοστρέφειας και διαφάνειας που προβλέπει το ευρωπαϊκό πλαίσιο. Εκτός από τον κανονισμό έγχυσης φάσματος που θα μειώσει τις παρεμβολές μεταξύ δικτύων ADSL και VDSL στον τοπικό βρόχο, δημιουργούμε τα κατάλληλα τεχνικά και τιμολογιακά μοντέλα ελέγχου παροχής της υπηρεσίας, τόσο από το αστικό κέντρο όσο και από τον τοπικό καταναλωτή, με βάση εγκεκριμένα και επίσημα κοστολογικά στοιχεία και μεθόδους που επιβάλλει το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο. Στόχος μας είναι η αύξηση των ταχυτήτων πρόσβασης με την αναγκαία διασφάλιση της ποιότητας και του υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ παρόχων.

Η χάραξη και υλοποίηση μίας ψηφιακής στρατηγικής στη χώρα μας απαιτεί εναρμόνιση με το κοινό Ευρωπαϊκό όραμα. Η ΕΕΤΤ συμμετέχει, με πρωταγωνιστικό ρόλο, μέσω της προεδρίας του Σώματος Ευρωπαίων Ρυθμιστών (BEREC), στις ευρωπαϊκές και παγκόσμιες εξελίξεις. Σε αυτές συμπεριλαμβάνονται οι ρυθμιστικές πολιτικές για την ανάπτυξη δικτύων πρόσβασης νέας γενιάς, η ουδετερότητα του διαδικτύου (net neutrality), η διεθνής περιαγωγή φωνής και δεδομένων,

η πολιτική για την αξιοποίηση του ραδιοφάσματος, η προστασία του καταναλωτή, η διεύρυνση της ευρωπαϊκής σφαίρας επιρροής ανά τον κόσμο και ούτω καθεξής.

Μέσα από τη διεθνή της δραστηριότητα, η ΕΕΤΤ αποκτά και μεταφέρει πολύτιμη ρυθμιστική τεχνογνωσία στην Ελλάδα. Παράλληλα, συντελεί στην αξιοποίηση και από τη χώρα μας των βέλτιστων πρακτικών, που έχουν υιοθετηθεί με επιτυχία σε άλλες χώρες. Με αυτόν τον τρόπο, η Ανεξάρτητη Αρχή μας θέτει στη διάθεση της χώρας, της αγοράς και των καταναλωτών την πολύτιμη εμπειρία και τεχνογνωσία της, ώστε να στεφθεί με επιτυχία η εθνική προσπάθεια για μία ψηφιακή ευρυζωνική ανάκαμψη.